

ABONAMENTUL

Pe 1 an . . . 12 lei

Un număr nou 10 bani
vechi 40

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
administrația ziarului și
în condițiile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redacția și Administrația Str. Carol.

Onoare Administrației

În vremuri puțin mai vechi, și chiar până acum 3—4 ani, când se încuiba o bandă de hoți prin Dobrogea, și chiar unul singur, operați fără grija și terorizau populația și întregi țări ca să potta fi prinși, fără să se potta da de urma lor. Licinski, Bratu, Balcanschi, etc., etc., isbutiseră să pună în mișcare o forță armată considerabilă, concentrări și para-concentrări de trupe, până și inspectori administrativi se trimeteau de la București ca să ia măsuri pentru prinderea tâlharilor.

Ați o bandă de câți-vă inși abia după o pregătire de două luni de zile s'a încumetat să calce monastirea de la Slava, dar în mai puțin de 24 ore doi din tâlhari au fost prinși, iar peste șase zile însuși comandantul și organizatorul bandei Gheorghe Ciapcănu, a fost ferecat în lanțuri și trimis la Tulcea, la parchet. Și iarăși nu e lucru puțin ca în curs de o săptămână să descoperi toate gazdele, toți tănuitorii, și să pui pe hoțul nepris Penciu și pe prima lor gazdă, Tudor Carapeanu, într'o ast-fel de situație în cât ori pe unde s'ar mai vedea prin plasa Babadag să fie imediat denunțați. Cele ce se petrec în momentul când scrim aceste rânduri confirmă pe deplin ideea că vechiul obicei al populației bulgare din Dobrogea, de a tănui pe conaționali lor bandiți, începe să dispară. Nu suntem profeți, dar putem prezice că Tudor și Penciu nu vor mai avea zile multe aici în Dobrogea. Apoi când locuitorii văd că poliția și administrația din Dobrogea nu vegetează, ei prind curaj și încredere, dând bandelor o mai scurtă durată. În fața

unei voinți ferme și a unui devotament pentru serviciu și datoric, toate imposibilitățile dispar și acest pas așa de înbucurător noi dobrogenii, mai înainte parasiți și oropsiți, nu'l putem atribui de cât guvernului liberal de astăzi, care a știut să trimetă în Dobrogea omenii cu adevărată conștiința a datoric.

Ca subprefectul Florescu de la Babadag a prins pe doi dintre tâlhari și toate gazdele lor; ori că subprefectul Poteca de la Mangalia a prins pe cel de al treilea tâlhar, acesta pe noi ne lasă foarte indiferenți, întru cât avem ferma convingere că ori încotro s'ar fi învârtit acești bandiți în limitele Dobrogei, ei tot trebuia să fie prinși, în scurtă vreme, fie într'o plasa, fie într'alta.

Onoare administrației actuale din Dobrogea.

Un localnic.

Mine de argint
în Dobrogea

Pe valea «Dulgheru» de lângă Atmagen, plasa Babadag, un supraveghetor de cariere, de fel din Transilvania, anume Victor Ardeanu, spune că ar fi dat de urma unui filon argintifer; dînsul crede că tot pe acea vale, puțin mai jos de «Haram-Cișme», s'ar găsi și aur. Filonul are o grosime în diametru ca de 10—15 metri. Pe d'asupra se găsește «rugină de fer», cinabru și foarte multe cuarțite, indicii de existență a aurului. Credem a pune ore-care temelii pe spusele aceluia supraveghetor, întru cât în totă viața sa nu s'a ocupat de cât tot cu căutarea aurului și în Transilvania. Este adevărat că și inginerii noștri de mine au mai făcut cercetări prin partea locului însă pe Valea Dulgheru nu l'a condus nimeni, și acum din întâmplare Victor Ardeanu a dat peste acel filon. Vre-o câteva eșantioane s'au trimis deja la București, dar noi credem că o cercetare și o analiză mai amănunțită n'ar strica. Dobrogea, după cum se știe, e de o constituție geologică cu totul deosebită și existența rocilor metalifere nu trebuie să ne mire.

Fereign.

CRONICA

Ați primim de la un d-n semnat Guy d'Orlan, o idilă, cum ar fi-ce dumnealui, dar noi (cu tot regretul) nu o putem califica de cât ca o ciupercă literară, căci ascultați, vă rugăm, și d-văstră iubiți cititori, pretinsa d-nale.

IDILA

Era o dată doi copii
Unul Octav, altul Costin,
Ce 'n inimile lor zglobii,
Simțeau același chin:
Iubeau adică aceeași fată
Drăguță, bat-o focul,
Căci, d'ar fi vrut, pe dată
Ar fi făcut norocul
Aceluia pe care
L'ar fi îndrăgii mai tare
Din ei, domnul Octav,
Aci c'un aer grav
Aci cu fața nseninată
Tot încânta pe fată,
Dând prea puțin răgaz și lui Costin
Să'și spuie și el al său chin
Și de aceea don Costin
Plecă s'ascundă al său chin
În funduri de pădure,
Sub tei, ori printre mure,
Și mereu ofta
Și se tot jura
Ca pe rivalul său
Să 'mi l' zdrobescă, zău,
C'un glonț ueigător
Luându'l chiar din abor
Dar ea, fată cuminte
Având destulă minte,
Mereu își bătea joc
De prea aprinsul foc
Și-al lui Octav
Cel grav
Și-al lui Costin, ce 'n desperare,
Îi tot cânta, ades în gura mare:
„Ați 'mi-e inima 'n pustii
„Ingerașul meu zdrobiți!”
ufff... (N.R.)

Asta e pretinsa idilă a d-lui Guy d'Orlan. Bine, nene Orlane, să lăskăm la o parte greșalele de versificație și de formă și să vedem cam cât îi face fundul, dacă — cu multă indulgență — admitem, că are barem un dram de așa ceva. De alt-fel, ori-ce s'ar fi-ce, te apucă mila când te gândești la bietii băieți, cât s'a chinuit și câte s'or fi mai chinuind y'acuma; dar bietul Costin s'aracul, alt loc mai bun și mai mola n'a găsit de cât printre mure să stea la pândă? Ori pe la d-văstră frunzele de mure nu întăpă și vrejul e de 2—3 metri de înalt?

Dar nenea Octav nu putea să se ție mai tare nițel? Căci de! Dragostea l' ca ghița câte-odată; cum n'oi blăga de semă nițel și oi aluneca, s'au dus boii dracului, și-l ia altu.

Tote ca tote, domnule Guy d'Orlane, dar ai putea să ne spuși și nouă cum cum 'și-a trimis inima 'n pustii sormanal Costin! Dacă e așa, de ce n'ai spus mai de vreme frate, să se îndrepte opinia publică din totă lumea: adică ca Stanley n'a plecat p'în pustiiile Africii cu un număr X de omeni, ci și cu inima unui domn Costin.

În sfârșit domnule Guy d'Orlane, se vede că eroii d-tale prea sunt ameții de cântecele lui Matache lăutaru, căci numai pe Matache l'am mai auzit cu vorbele astea enigmatice:

„Ați 'mi-e inima 'n pustii,
„Ingerașul meu zdrobiți”.

Ce-o fi asta nu știm, lăskăm pe alții mai deștepti să pricopă.
Când oi face ceva mai bun, să ne trimoți,
și îți promitem serios că scapi de târbăceală,
Beda!

(Ce mai târbăceală l'ar trebui și autorului. N.R.)

Regretăm

De și cam tărăz, dar am aflat și noi că o calfă de ciomari din Tulcea, anume Sterian Gheorghiu, președintele și șeful marelui partid politic socialist din Dobrogea ar fi mâncat de la niște indiviți probabil tot de țepa lui o bătăc care l'ar fi făcut să dea în mai multe rinduri ochii peste cap. Faptul este firește destul de regretabil ca un șef de partid și un convins adept al ideilor sale să fie tratat ast-fel de către accia pe cari vrea să'i lumineze, și este cu atât mai regretabil cu cât autorul brutalităților comise, cu toate stăruințele atât ale parchetului cât și ale poliției locale, nu s'a putut descoperi.

Asupra cauzelor, cari au contribuit ca șeful partidului să fie ast-fel maltratat se vorbeste cam multe: unul zice „Cherchez la femme”, alții cred „că l' din beție” iar alții și în special democrații mai înaintași din Tulcea susțin că nenorocitul ar fi victima ideilor și a scrierilor lui politico-sociale. Dacă va fi acesta din urmă adevărată cauză noi nune amestecăm până se va pronunța justiția apoi nu găsim cuvinte mai energice cu care să protestăm în contra agresiilor (dacă vor fi fost mai mulți), întru cât și noi avem idei ca și confratele, de și de altă natură bine înțelese, și n'am vrea să pășim ca ei. Armele celor doi combatanți n'au fost în acest caz de loc potrivite.

E drept că și condeiul este destul de veninos când îi dai drumul pe hârtie fără să te mai gândești dacă cele ce publici pe socotela cul-va au vre-o umbră de adevăr sau nu, dar și ciomagul prea e necioplit în raport cu condeiul.

De cât, noi știam că d-nul Sterian Gheorghiu putea să mănuiască tot așa de bine băta pe care o purta în mână, ca și condeiul.

D'acia ne și cam încurcăm în aprecieri afară de una singură, care va rămâne pururea pentru noi inalterabilă; adică asta: Peat de nenorocitul bîtrîn, tatăl lui Sterian, care se uita la fiu-său ca la un cireș copt, cu atât mai mult cu cât lăsase ciomăria și se ocupa cu o altă meserie mult mai rentabilă, și mult mai potrivită, cu psiho-fizio-psihiatria (era să zic fiziografia) fiului său.

Avem deci multe motive pentru cari să regretăm. O idee.

INCUSCRIEA NAȚIUNILOR

Este cunoscută atât din Istorie cât și din Etnologie influența unei atarî incuscirii — ce în știință poartă numele de hybridism — asupra formării unei națiuni unice și cu un caracter mai mult sau mai puțin constant. Lucrul are prin urmare importanță și din

punctul de vedere politic (Istoria Romanilor, mai ales, ne probază în de-ajuns), întru cât, din mai multe națiuni, care prin faptul însuși al pluralității lor, pot fi periculoase pentru Statul cărui sunt supuse, se poate ajunge la o singură națiune hybridă. Acestă din urmă națiune va căpăta de sigur caracterul națiunii cu forța predominantă la încuscriri, iar caracterele proprii ale fiecărei națiuni hybridate vor deveni caractere secundare, care se vor pierde din ce în ce și cu timpul vor dispărea cu totul.

Cu modul acesta vom ajunge, neaparat, la o contopire relativă: la absorbirea națiunilor stăpânite în aceea a Statului stăpânitor. Se înțelege însă că sunt și națiuni rebele hybridismului, cu atât mai virtuos dar unei contopiri, ca de pildă Bascii.

Credem că cititorii noștri înțelegând cu ușurință necesitatea începerii unei hybridări sistematice asupra națiunilor din Dobrogea. Acestă pe lângă că ar fi un act de o netăgăduită importanță istorică, dar ar conduce și spre realizarea celui mai frumos ideal politic ce-l poate avea un Stat, adică de a fi compus din oameni ce simt cu toții la fel.

Lucrul însă prezintă dificultăți destul de mari, întru cât din nefericire și noi avem în Dobrogea elemente destul de rebele încuscirii. Nu mai vorbim de Evrei, a căror neasimilare a ajuns o banalitate ca discuție și care din punctul de vedere politic nu prezintă nici un pericol putem dice, ci elementul de care voim a vorbi, Dv. poate 'l-ați ghicit deja, sunt Bulgarii. Ei bine, acești oameni care trăiesc în Dobrogea mai bine ca în sînzul lui Avram și care, spre batjocura noastră sunt și cetățeni români, îndopați cu tot felul de funcțiuni și cu pămînturi își păstrează cu o încăpăținare de necreț caracterul națiunii lor, și departe de a avea cel puțin un dram de recunoștință către Statul român, în care ei se bucură de avantaje poate mai mari ca cele ce le-ar fi avut în țara lor, departe de a fi cel puțin inofensivi față de Statul nostru, dinși, din contra, în complicitate cu conaționali de-al lor din Bulgaria, mai ales de câți-va ani încôce nu sunt de cât niște unelte pentru răsturnarea românismului din Dobrogea, cu tendințe de a quasi-forma un Stat în Stat, ba încă nu puțin din ei se hrănesc cu ridicola speranță a unei alipiri a Dobrogei la Bulgaria.

În acest din urmă sens e cunoscută aflarea (în anul acesta chiar) a unei hărți într-o școală primară bulgară din Babadag, care hartă prezenta Dobrogea chiar ca făcând

parte integrantă din Statul vecin în chestiune. Iată recunoștința Bulgarilor! Iată până unde merge fanatismul bulgar de aici în contra noastră; până într'acolo în cât din frageda lor vîrstă copiii de bulgari să fie crescuți cu sentimente în contra Românilor!

Orî cât de rebeli ar fi ei însă hybridismului, tot nu se pot sustrage de la un mare fapt constat de savanți și anume: copiii stînd mai mult pe lângă mamele lor, se înțelege că și caracterul lor li 'l vor forma tot ele, deci copiii vor avea caracterul națiunii mamei lor. Acest caracter va rămînea păstrat putem dice pentru tot-d'una, petru că o-dată caracterul format și menținut până la adolescență, e greu să se mai schimbe. În sprijinul teoriei ce susține influența aprôpe exclusiv maternă la formarea caracterului național, se aduce între altele și argumentul etnico-literar că străbunele noastre fiind dace, și doina noastră e o moștenire de la Daci (și controversa dacă Dacii erau sau nu un popor cu simț poetic s'a curmat în sens afirmativ în lumea literară de astă-zi), moștenire ce a avut loc prin femeii, ca cântec melancolic potrivit sufletului femeesc, care din natură e pornit spre sentimentalism și melancolie mai mult de cât al bărbatului.

Baza formării caracterului național aparține prin urmare femeii în familie, iar desvoltarea și încheierea lui se va forma mai apoi în societate, în Stat.

Sistemul hematologic este dar un sistem cu mult mai puternic de cât sistemul exclusiv politic (care este așa de puțin eficace mai ales asupra unui popor rebel chiar și hybridismului) în ceea-ce privește contopirea a două sau mai multe națiuni într'una singură, și chiar când prin sistemul politic am ajunge la rezultatul final, el tot nu ne prezintă, ca cel-l'alt sistem și avantajul formării unui sentiment comun, care caracterizează o națiune.

Istoria Daco-Romanilor, de pildă, ne probază în de-ajuns lucrul acesta.

Fără să propunem însă noi ceva în privința unui fapt de o insensibilitate așa de mare, lăsăm celor în drept să ia notă, dacă vor, și de aceste puține rînduri.

Dedal.

ECOURI

Prin Decretul Regal No. 2520 din 28 Iulie 1898, publicat în „Monitorul oficial” No. 26 din 1 August, s'a sancționat modificarea art. 1, 7, 8 și 26 din regulamentul pentru serviciul veterinar al zonei preventive.

În preajma conferințelor didactice

N'au mai rămas de cât două săptămîni până la deschiderea noului an școlar, epoca când e fixat a se pune în aplicare, noua programă alcătuită pentru școlile primare rurale și urbane din întréga țară.

Dată fiind împrejurarea că de rîndul acesta avem un ministru al instrucțiunii, om al școlii, care nu pune nimic în aplicare, până ce nu experimentează mai întâi, până ce nu ia și avizul oamenilor competenți, constatăm cu o deosebită plăcere că, între chestiunile ce au să facă obiectul conferințelor didactice din anul curent, este pusă și discuțiunea „noului programe a învățămîntului primar”.

Acastă dispozițiune ministerială e toc-mai bine venită, și ia oteră d-lor institutori și învățători din Dobrogea, ocaziunea să discute în deplină libertate și să arate autorităților școlare superioare, întru cât noua programă își poate avea aplicațiunea sa practică la școlile din județele noastre de dincôce de Dunăre.

În special discuțiunea conferințelor ar urma să lămurască următoarele puncte:

1) La școlile cu populațiune eteroglotă și eterodoxă este bine repartizat învățămîntul primar în 4 ani la școlile urbane, și în 5 ani la cele rurale? Nu cum-va ar fi de absolută necesitate, ca să se adauge încă un an preparator pentru predarea primelor noțiuni de limbă copiilor ce nu știu românește?

2) În școlile unde sunt înscriși copiii aparținînd diferitelor confesiuni, n'ar trebui rezervate anume ore pentru instrucțiunea lor religioasă, și în acest caz cum să se întocmească orarul de prelegeri, ca nici acești școlari să nu pîrdă lecțiunile la cele-l'alte studii, și nici restul școlii să nu fie ținut în loc din cauza lor.

3) Important ar fi ca d-nii membrii ai corpului didactic să elucideze un punct foarte important din programa școlilor, anume: să se fixeze cuantumul cunoștințelor din gramatica de predat în școlile cu populațiune eteroglotă, căci experiența de până acum a dovedit în mod neîndoios, că multele reguli gramaticale n'au dat absolut nici un rezultat practic cu deosebire în Dobrogea, unde copiii nu sunt bine stăpîni pe limbă.

4) În privința introducerii lucrului manual în școlile, ar trebui să se stabilească odată, pentru care scop se predă el?

Spre a desvolta aptitudinile industriale sau de meserie la copii, ori ca să-l învețe un meșteșug care să le fie de folos în viața lor de mai tîrziu.

Atît în primul cât și în al doilea caz trebuie anume alese exercițiile de lucru manual, potrivite și cu localitatea și cu felul ocupațiunii sîtenilor, ca să nu mai asistăm la acel spectacol, când învățătorii nu pun în aplicare această parte a programelor, fie că nu găsesc în localitatea d-lor materialul brut necesar, fie că copiii sunt desgustați, ei sau chiar părinții lor, din cauză că lucrul ce-l învață în școlă nu le este de nici un folos. Am putea cita chiar cazuri în această privință cum e de exemplu confecțiunea unei pălării de pae, care reclamă un lucru de cel puțin 3 zile neîntrerupt, ridicându-l ast-fel prețul de la 5—6 lei și care la oraș se poate cumpăra cu 1 leu și jumătate; și impletitul sticlelor cu „rafia”, ce nu servesc de cât ca obiecte de ornament.

Am ținut să amintim d-lor membrii corpului didactic primar aceste puncte ale programului școlar din interesul ce purtăm învățămîntului din Dobrogea, care ori-ce s'ar dice se găsește în alte condițiuni de cât cel din țară.

IUBIRE?...

(După Guy d'Orlan)

De când plecase Corvin Dimian! Și cât a plîns Viorica! Și cum să nu plîngă draguța fată când s'au cunoscut de copil, când deja de pe atunci inimile lor începuseră să simtă acel ce nedescitabil care pe mulți îl face fericit și pe mai mulți nenorocit. În nevinovăția lor credeau că închipuita lor fericire va fi fără sfârșit, când într'o zi tatăl lui Corvin, îi anunță că trebuie să plece la Paris, unde să-și completeze studiile liceale și apoi să facă școala de poduri. Cât a plîns sîrmanul Corvin auzind hotărîrea tatălui său, care avea să-l despărță pentru atîta amar de vreme de scumpa lui Viorica.

Eram fată la plecarea lui Viorica era și dînsa cu părinții săi care erau cei mai buni prieteni ai părinților lui Corvin.

În scurtul timp ce-l mai petreceau împreună până la plecarea trenului, nu și-au putut spune nimic, dar ochii lor ce se întâlneau aprôpe în fie-care clipă, își spuneau multe, multe... cele mai sfînte jurăminte n'ar fi fost în stare să cimenteze mai bine legăturile inimilor lor, ca privirile duioase ce și-au aruncat unul altuia luându-și rămas bun și când Corvin de la ferestra vagonului l'a strigat: „La revedere Viorico.”

Cât a plîns Viorica ajungînd acasă, numai luna o poate spune, care cu blîndețea razei îi mîngăia frumusețea buclei și obrazul-i dragălaș și par'că și dînsa, înduioșată de această mută dar dureroasă despărțire, își perdea trist razele sale în orizontul îndepărtat....

Iată-ne peste 3 ani. Corvin înveța bine și reuși să intre cu succes în școala de poduri. Printr'o mîtușă a sa, ce locuia la Paris, cu ocazia corespondenței ei cu familia lui, avea vești despre Viorica a cărei amintire nimic n'a putut s'o șteargă din inima lui: nici spiritualele parisiene pe care avuse ocaziunea a le întâlni la mîtușa lui, nici nenumăratele și variatele distracții ce Parisul le oferă cu prisosință. Bine-voitor cu ori-cine, era vecinic cu surisul pe buze, dar un suris atît de melancolic și a cărui cauză lesne ar fi înțeles-o cine-va care a iubit....

Ce făcea Viorica? Păstra și ea în pieptu-i iubirea ce nu și-au jurat-o nici o-dată nici cu vorba nici cu condeiul, dar pe care poate cu mai mare solemnitate și-au jurat-o din ochi de atîtea ori? Nu se găsește nimeni care să le tulbure fericirea lor? Se vede că sîrta le surise cât-va timp în această privință, căci e cunoscută tatala influență a altor în chestie de sentiment!...

Dar Viorica creștea tot mai mare și mai frumoasă și păstra lui Corvin iubirea tot așa de adîncă ca și înainte de plecare, o iubire așa de mare, cum numai prin basme poate se mai aude! Tot-d'una tristă, fugind de ori-ce fel de distracție — de alt-fel destule în familia lor — nu era urmărită de cât de un singur gând: să vadă pe Corvin, pe scumpul ei Corvin întors în țară și apoi măritându-se cu dînsul, să fie așa de fericită!...

Și inima lui Corvin bătea tot așa, căci două inimi care se iubesc mult de tot, au gândurile la fel....

Nu mai era nici un an până să iasă inginer Corvin și apoi să se întorcă fericit în țară. Ce frumoase ideale își făurise el mai ales acum când era așa de aprôpe de libertate și de perspectiva unei cariere frumoase. Și Viorica se înviora din ce în ce, căci, în comparație cu timpul ce trecuse, mai era așa de puțin până să vadă lângă ea pe alesul inimii sale și în sufletul ei se simțea așa de fericită.

Dar există ore adevărată fericire pe pămînt? Oh! Nu mi se pare o vorbă mai falășă ca vorba fericire, când nici adevărata iubire nu poate exista perpetuă și unde nu e iubire perpetuă, nu poate fi nici fericire.

Ce se întîmplase? Un aventurier cam

tomnatic, Octav Enăcheanu, se abătuse pentru ore-cari interese tocmai în orașul unde Viorica se îmbăta. Cu speranțele cele mai frumoase. Frumoașă, prea frumoasă Viorica plăcuse acestui domn Octav, care adesea auzind vorbindu-se despre Corvin că în curând se va întorce inginer și că va lua pe Viorica de soție, își propuse a sfărâma această sfințită iubire de și nu avea intențiunea de a lua locul lui Corvin.

Bun vântor de alt-tel, bun călăreț, bun dansator, câte-va fraze franțuzești tipice și pe cari nu perdea ocazia de a le pronunța ori de câte ori făcea pe curtesanul, bazat pe aceste așa zise calități, introducându-se în familia Viorichi, cu timpul a ajuns ca ea, pe nesimțite să-l dea atențiune, căci, din nefericire, așa e firea femeii: schimbătoare.

Și câte inimă nu a subjugat și apoi le-a părăsit acest domn Octav Enăcheanu, înainte de a cunoaște pe Viorica! Cât plânge și acum frumoasa sătună Artemisia, drăgălașa brunetă Evantia, răpitorea blondă Elvira și câte altele!

Incet-încet, atențiunea Viorichi către dînsul, a început să se transforme într-o adevărată iubire; locul lui Corvin a început să dispară puțin câte puțin din inima ei și pe măsură ce se întuneca, îl lua Octav, pe care în cele din urmă Viorica îl iubea la nebunie!

Dar iată în fine și ziua sosirei lui Corvin; iată-l ajuns la ținta aspirațiilor sale; nu mai era copilul de acum câțiva ani, ci inginerul Corvin Dimian. Pentru a fi fericit nu-i mai rămănea nimic de astă-dată, de cât să-și unescă pentru tot-d'a-una viața lui cu a Viorichi.

Dar vai! Prea curând trebuia să cunoască firea schimbătoare a femeii! Spre marea lui mirare și durere, nu vădu și pe Viorica printre cei cari veniseră la gară a-l primi și felicita, când el credea că tocmai dînsa va fi cea d'întîi care să-l întindă mâna.

Pentru moment, credu că e bolnavă, însă inima lui numai de cât îi spusese că altă e cauza... În adevăr, chiar în drumul spre casă avu durerea de a o vedea împreună cu mica ei surioară în echipajul lor, iar alături un călăreț, către care tocmai în acele momente Viorica aruncase o privire la care Corvin credea că numai dînsul avea dreptul.

A doua zi Corvin făcu obicinuitele vizite de reîntorcere. Bine înțeles că familia Viorichi fu vizitată cea d'întîi. Cu mahnire și mai mare ca în ziua precedentă, observă răceala cu care l'întîmpină Viorica și care numai din când în când și mai mult de politețe, scotea câte un zîmbet sau câte o vorbă... Visita fu scurtă, în loc să fie foarte lungă. Când să plece, fu anunțat d-l Octav Enăcheanu, în care Corvin recunoscu pe însoțitorul Viorichi din ziua precedentă și la auzul cărui nume, Viorica nu-și putu reține un zîmbet de bucurie. Corvin înțelese totul; făcu salutarile obicinuite și plecă resemnat.

În curând cavalerul Octav se răci de Viorica, lăsând-o desolată. E ușor de înțeles că Octav nu concepu nici o dată o adevărată iubire pentru ea, ci voise numai să-și satisfacă capriciile sale, sdrobînd inimile a două ființe tocmai aproape de momentul realizării fericirii lor.

Viorica își întorse din nou inima către Corvin. Acum vădîndu-și greșela pōte l-ar fi iubit mai mult, dar era prea târziu. Corvin suferise prea mult, fusese lovit prea tare în sentimentele sale cele mai delicate.

Astă-zi Viorica e mereu tristă!... zădarnic își regretă infidelitatea, zădarnic caută să-și recâștige veches ei iubire, perdută pōte pentru tot-d'a-una...

Corvin, departe de ingrata lume din oraș, șede mai mult retras la țară, unde mai găsește ore-care mîngăiere numai în liniștea și splendoră naturii...

Iar d-l Octav Enăcheanu a rămas tot cavalerul cortesan de mai înainte...

Iată cum răsplătesc unele femei adevărate iubire...

Pentru LUMEA NOUĂ

Cetind ziarul, Lumea Nouă, de la 8 curent am rîs de prostiile, ce debiteză pe socotăla administrației județului Tulcea și în special a d-lui Ion Nenișescu protectorul județului.

N'ar trebui, să dăm nici o importanță bărfitorilor de la acest ziar, dar ca om, te revolți, când vești că una spun și alta fac.

Ori-ce om, nu mai cu puțin bun simț chiar, ar trebui să le spună, că sunt niște nebuni de sus și până jos și nu știu ce fac.

Îndată ce administrația ia măsuri contra unor străini fără căpătăiu, sau voește a instrui vr'o atacere de resortul ei, sau dacă se întimplă vr'o bătae numai de cât ziarul Lumea Nouă cu toți Georgeștii, cu toți Mazonii, cu toți doctorii ruși, cu toți Buzduganii, cu toți Burlacofii, etc., etc., Incepe a țipa și a da telegrame la Rege și chiar la D-șeș de ar fi cu puțință, că viața, onōrea și averea cetățenilor Tulcenii e în pericol, tratând cu cuvinte triviale de la cel mai mic, până la cel mai mare funcționar.

Acestea și multe altele ne fac să credem cu drept cuvînt, că Lumea Nouă, cu toți adeptii ei este protectora tuturor omenilor fără căpătăiu, precum și a celor cari își fac trebușorele sub masca de prigonii. Din logica faptelor pare a rezulta că acest ziar nu în scopul de a curma răul, cum țice el, ci în scop de răzbunare patronază pe toți făptuitorii de lucruri necinstite. Și ca să arătăm că este așa, este destul să reamintim, că nici un ziar din țară n'a apărut și nu apără mai mult ca acest ziar pe toți străinii de ori-ce nuanță. Pentru Lumea Nouă toți sînt fost și sînt bine-veniți, toți sînt prigonii ai actualei întocmiri sociale și ca atare merită protecțiunea. Când însă facem inventarierea faptelor pedepsite de lege, și a autorilor lor, găsim că greutatea faptelor cade în sarcina unor indiviți de tēpa celor protejați de Lumea Nouă și a adeptilor ei. În adevăr cine sînt făptuitorii crimei de la Slava-Rusă? Sînt 2 refugiați din Bulgaria prigonii ai actualei întocmiri sociale(!), un rus refugiat din Rusia tot pentru același scop.

Și nimeni nu ne pōte opri a crede, că acei indiviți necunoscuți încă, care a bătut pe cismarul Sterian Gheorghiu sînt niște străini din tagma protejaților și prigonii ai actualei întocmiri sociale, căci știut este, că omul n'are nimic bun în el, n'alege mijlocele de luptă, și din contră omul cu greutate, cu gospodărie și cu vață în societate, nu s'apucă de potlogării; prin urmare logica faptelor vorbește.

Cel puțin Lumea Nouă cu omenii ei n'a făcut alte servicii Dobrogei, de cât să susțină pe toți străinii țării a controla dacă merită opritorul ei.

Dacă lucrurile ar fi fost atât de grozave, după cum le face Lumea Nouă, locuitorii din Dobrogea s'ar fi răsculat de mult, „căci nu sînt tocmai așa de timiți” și nu rabdă ori-și-ce, cum se crede. Toți locuitorii de aici stau foarte bine economiceste. Ei n'au nevoie aproape de nimic și când ar fi nedreptățiți, sau când le-ar fi averea, onōrea și viața în pericol, sau dacă s'ar petrece fapte ca 'n timpurile medievale n'ar sta imposibili, ci ca un singur om de la mic până la mare s'ar ridica și ar cere dreptate și pedepsirea vinovaților.

Liniștea aici în Dobrogea nu este întreruptă de nimeni altul de cât numai

de câți-va răsvrățitori și rău-voitori, cari mai curînd sau mai tērziu își vor primi răsplata chiar de la aceia „pe cari li apără în contra nimēnului” și din a cărui muncă trăesc ca niște paraziți.

Tache.

NOVELA

AMINTIRI

Îmi aduc aminte de o noapte splendidă pe care am petrecut-o afară din oraș. Viil admirabil aranjate și cari se întindeau până sub pōtele unui înalt și frumos muale, ornau o margine a drumului pe care ră-tăciam, pe când cea-laltă margine era ornată de întinse sēmănături, una din principalele bogății ale provinciei noastre. Peste ții, fusese foarte cald, sēra era încântătoare; nici cea mai mică adiere de vînt, o noapte liniștită, aerul curat fără a fi însă rece; sōrele după apusul sēu lāsase pe cer urme roșii, a căror reflex, dădea apei din lacul care se întindea puțin mai departe, culōrea rozelor, printre arborii din vii se au-șiau priveghetori, cari își rēspundeau una alteia, iar mai departe prin sēmănături particularul cāntec al prepozițiilor.

Cerul era atât de senin și de un așa albastru, că își pătrundea sufletul ca și privirea unei femei iubite. Mă plimbam într'un fel de extas, dând simțurilor și inimii mele plăcerile pe cari le produceau tōte acestea, aveam numai o singură părere de rău, că mă bucuram singur.

Absorbit în dulcea mea reverie, prelungii până tērziu preumblarea mea. În slăbîț observând că eram depărtat mult de oraș, întinsei pardesiul pe iarbă sub un mare și stufos arbore, și la armonioșele sunete, pe cari le scootea o priveghitoare tocmai d'asupra capului meu, adormii. Somnul meu fu așa de dulce, deșteptarea și mai dulce. Era ziua, ochii mei, deschizîndu-se, văzură apa, verdēta un peisaj admirabil.

Mă sculai, și plecând spre oraș observai că 'mi era foarte bună dispoziție, ast-fel că tot drumul îl făcu cîntînd.

Guy d'Orlan

INFORMAȚIUNI

Prinderea lui Ciapcānu

Mercuri 5 August a fost prins și al treilea bandit care a prădat monastirea lipovenescă de la Slava-Rusă, anume Gheorghe Ciapcānu, tocmai la graniță, pe când voia să trecă în Bulgaria.

Imprejurările în cari acest bandit s'a prins sînt foarte curioșe.

El plecase de la Altin-Tepe, o pădure din plasa Babadag, încă de la 31 Iulie. Rēuși să se strecore fără a fi observat până aproape de graniță, în direcția Cara-Omerului. Fiind însă prea obosit de drum și nemāncat de 3 zile, umbla cam zăpăcit și a pierdut cu desăvērșire direcția pe unde voia să trecă. În urma telegramelor date de d. Florescu, subprefectul de Babadag, tot lungul graniței era supraveghiat de patrulă și caraule. Trei țărani cari supraveghiau în direcția Cara-Omerului s'au zărit printre niște porumbiți pe un individ care umbla fără nici un rost. Unul din țărani îl intrēbă atunci ce caută pe-acolo, și el drept rēspuns scoțe revolverul. Faptul acesta intrigînd pe tus-trei țărani, sar asupra lui, îl lēgă și îl duc la primăria cea mai apropiată, iar de aci la d-l Poteea, sub-prefect de Mangalia.

Acesta l face perchesișie, găsește la

dînsul ceasornicul de aur al Vlădicii de la Slava, punga de pānsă în care erau ținuți banii luați de la călugări, un revolver și 12 cartușe.

În scurt timp identitatea l-a fost descoperită și banditul mărturisii totul

La Cogelac

Peste trei zile, după îndeplinirea tuturor formalităților, banditul a fost transportat sub sentinela la Cogelac, prima stație a geandarmilor din jud. Tulcea. Peste cāt-va timp, sosind și d. Poteea, subprefect de Mangalia, acesta plecă împreună cu d-l Florescu, subprefectul de Babadag, spre Cearicci-dere sau Cearicci-bair, localitate unde Ceapcānu afirma că s'argăsi cel-laltă doi tovarășii săi. Cu tōte cercetările însă, hoții nu s'au putut descoperi, ascunșitorii fiind aproape impenetrabile.

Antecedentele lui Ciapcānu

Adus la Babadag, Ciapcānu a făcut destăinuirii de mare senzație. 'Și-a început cariera de hoț de la 16—17 ani. Tatăl sēu, un cārpaciū din Tulcea, a fost poreclit de turci „Ciapcānu” probabil fiind-că era o pōmă bună. Părinții sēi sînt bulgari get-beget. Gheorghe Ciapcānu știe 4 clase primare pe cari le-a terminat la șcōla bulgară din Tulcea. La 18 ani a plecat ca voluntar în Serbia sub căpitanul Raicu de la Ismail, în anul 1875 și nu s'a înapoiat de cât la 1879, după terminarea războiului.

La 1882 formase o bandă de 5 inși care a atacat și jefuit mōra lui Gabroschi de la Armutlia, omorînd pe un turo bogat ce era acolo. În urma acestei crime Ciapcānu tuge în Bulgaria. Peste cāt-va timp se reîntorče în Dobrogea și rēușește să-și fure nevasta și copiii spre a-i duce în Bulgaria fără să fie prins.

Ciapcānu amoresat

Fiind-că însă și în Bulgaria Ciapcānu își făcea viața mai mult prin pușcōrie, nevasta sa plecă pe când era el închis la temnița din Filipopoli, împreună cu cel doi fi ai sēi, înapoi în Dobrogea și se căsătorește cu un vėdov din satul Cinelli, aproape de Babadag, unde trăește și astă-zi. În timpul din urmă Ciapcānu, din hoții și prădăciunii bine înțeles, rēușise a-și forma un capital de 4—5000 lei cu care deschisese un hotel cu berărie și cafē-chantant în orașul Pazargic (Dobrici). Fiind însă amoresat de una din șanteze anume Charlota, o evreică din Ungaria, acesta în scurt timp îl tēcă tōte paralele, trecēnd apoi în Muntenia. Vara trecută Ciapcānu a fost de 3 ori la Sinaia, ca să găsescă pe Charlotta. În urmă s'a apucat iar de hoție. E prieten bun cu primarul orașului Dobrici (Pazargic) din Bulgaria. Acesta stăruise într'un rēnd să-l numescă comandant peste geandarmii de la graniță.

Aite amēnunte

Acum Ciapcānu mărturisește totul cu foarte multă ușurintă. Trecuse în Dobrogea cu tovarășul sēu Penciu, cu scop de a face vre-o cāt-va călcări mai grase, după cari să fugă iar în Bulgaria, furāndu-și în acelaș timp și copiii de la Cinele, iar pe fosta sa soție și pe concubinul ei să-i omōre.

În fine a spus cum s'a rēspândit vestea că la monastirea de la Slava-Rusă s'au găsit peste 160,000 lei ascunși de Vlădică, și cum și de cāt-re cine anume din Dobrogea s'au mai făcut anii trecuți încercări de a se prăda monastirea.

Se știe în adevăr că acum 3—4 ani s'a mai dat foc unei chilii de la monastire pentru că Vlădică lipovenesc nu voise să rēspundă la o scrisōre ce l trimisese bandiții de a le da 500 napoleoni. Autorii rēmăseseră și până astă-zi nedescoperiți.

periți. Din vechea bandă Ciapcănu a declarat că făcea parte și ore-cari persoane mai de considerație din jud. Tulcea.

Am ști mai multe dar n'aveam vreme.

Reporter.

—x—

D-nu Nenitescu, prefectul județului Tulcea, a plecat în concediu de la 5 August a. c.

Pe timpul concediului d. G. Cernescu directorul prefecturii, va ține locul d-lui Nenitescu.

—x—

Manevrele din Dobrogea se vor face și în anul acesta tot în plasa Babadag. D-nu colonel Veropol, însoțit de d. sub-locotenent Ghermani au făcut zilele trecute o recunoștere de teren în jurul Babadagului. După câte am putut afla, brigada de Tulcea va ocupa Babadagul, iar brigada de Constanța va avea misiunea să respingă pe inamic dincolo de defileul de la Accairac.

—x—

Detășamentul de călărași din reg. 9 Constanța ce fusese cerut de prefectura Constanța, în vederea ivirii bandei de hoți cari au prădat mănăstirea de la Slava-Rusă, a mai fost lăsat încă 5 zile în plasa Babadag, în urma cererii ce a făcut d-lui colonel Budișteanu sub-prefectul Florescu.

—x—

D-nu Dinescu, primarul orașului Tulcea, a luat cuvenitele măsuri pentru incartierarea studenților cari vor participa la congresul de la 5—8 Septembrie în anul acesta la Tulcea.

—x—

La 6 August plantația comunei Cataloi a luat foc de la parchetul Statului ce este situat între hotarele comunelor Cataloi, Câșla și Frecățel. Focul a consumat 100 hectare din pădurea comunei Cataloi și Frecățel, asemenea și niște porumb din apropiere. În urma concursului dat de locuitorii comunelor de prin prejur, focul a fost localizat pe la orele 8 seara. S'a luat măsuri pentru anchetarea faptului și constatarea pagubelor de către primarul din Frecățel și de șeful ocolului Silvic.

—x—

Ministerul de interne în urma avizului consiliului sanitar superior a luat dispozițiunea ca Duminicile și sărbătorile oprite de legea repausului, să fie deschise dimineața până la amăza toate prăvăliile, unde se vind alimente.

—x—

În ziua de 29 Iulie expirat a. c., în comuna Nicolescu s'a aprins gardurile de la vilele lui Iancu Zafiriu și Gh. Peiu. Evaluându-se pagubele se ridică cam la 420 lei. Focul se crede că a luat din neglijența servitorilor lui Zafiriu anume: Gh. Hristu și Contrat Demidof.

—x—

Sub-prefectul de Cataloi cu raportul No. 4072, a înaintat parchetului de Tulcea individii: Ion Ungureanu, Dumitru Paraschiv și Ulian Sefcencu împreună cu 3 arme, revolver, cartușe, iarba, capse, glonțe, genta și o căciulă, prinși de către comisarul Z. Antonescu de la Pelița și de șeful stației jandarmilor.

—x—

Lângă calea ferată ce duce la cariera Carabol la Iglia, s'a găsit cadavrul unui om în etate de 50—55 ani. Nu s'a putut stabili identitatea. Casul s'a comunicat parchetului.

—x—

Anul acesta milițienii contingentului 1888, vor fi concentrați în cursul lunii Septembrie pe timp de 10 zile pentru instrucție și tir.

—x—

În curând se va începe studiarea traseului căii ferate Tulcea-Babadag-Constanța, de către d. inginer C. Răileanu.

—x—

Duminecă 9 August a avut loc în comuna Beidaud, din plasa Babadag, punerea pietrei fundamentale a bisericii Sf. Nicolae din acea comună. E deci a treia biserică din plasa Babadag a cărei construcție s'a început în vara aceasta.

Serviciul divin a fost oficiat de P. C. Protoereu al județului Economu Gheorghiu, asistat tot personalul bisericesc obișnuit în astfel-de ocazii. Pr. Andreescu, predicator eclesiar a ținut și cu această ocaziune o prea frumoasă cu-

vintare religioasă creștinilor cari contribuie la înălțarea acestui sfânt locaș. A luat parte și d. I. I. Florescu sub-prefectul acestei plăși, cu toate că tocmai în momentul punerii primei pietre fundamentale sosise din potera ce urmărise pe criminalii cari au prădat mănăstirea de la Slava-Rusă.

—x—

O mare mișcare va avea loc în corpul didactic secundar pe ziua de 1 Septembrie a. c.

—x—

La 19 August se vor ține licitațiile pentru moșiile Statului, ce au rămas nearendate până în prezent.

Fecșta Redacției

Corresp. Mleu: Restu în numărul viitor. Trimite informații și în special abonamente.

Mareel Iași: Felicitările noastre. Noroc și berechet.

N. n. Buzurești: Ești o enigmă. Atâta timp a trecut și tot nu te am putut ghici. Pote alții vor fi mai norocoși. E și greu astăzi când atât adevărul cât și minciuna se pot învăliși sub atâtea forme...

Gal... Loco. Acum ce mai zici? Tot eu sunt de vină?

X. și Y. Loco. Care va să zică cine poate șe rode.

Lendri. Neg. Am auzit că v'ați preocupat anul-asta. Se vede că d'ala nu 'mi mai scriși nici unul. De cât... puneți vre-o câte-va miș de o parte și pentru subscrisul. Adecă noi, să-răcimca, n'aveam dreptul să ne bucurăm de belșugul lui D-șeu.

V. I. O. Loco. Când imi dai revanșa? Căci și eu mă găsesc într'o încurcatură.

Corresp. Tulcea. Articolele fă-le cât se poate mai mici. Volumul gazetei e tocmai a 8-a parte din „Times” și „Voința-Națională”.

Corresp. Constanța. Unde sunt faimoșele corespondențe cu care vă lăudați.

ROMÂNIA

PREFECTURA JUD. TULCEA PUBLICAȚIUNI

No. 7387—7 August 1898

La licitațiunea ținută în ziua de 7 August curent, pentru darea în antreprisă a reparațiilor necesare a se face la localul spitalului rural Babadag, a căror valoare după devis este de lei 556, ne prezentându-se concurenți, s'a dispus ținerea unei alte licitațiuni în ziua de 28 August curent, ora 4 după amiazi.

Se publică spre cunoștința amatorilor cari, până în arătata zi și cră să-și depună ofertele lor însoțite de recipisa casei de depuneri constatând consemnarea unei garanții provisorie de 4 la sută din suma devisului, iar proiectul acestor lucrări se poate vedea în toate zilele și orele de lucru la biroul județian din prefectură.

p. Prefect, G. Cernescu

Secretar, Gr. Sandu

Primăria Comunei Urbane Babadag PUBLICAȚIUNE

No. 10862—5 August 1898

La 21 August ora 3 p. m. urmând a se ține licitațiune publică în pretoriul acestei primării pentru darea în întreprindere a confecționării registrelor și imprimatelor necesare primării și celor l'alte servicii pendinte de comună în cursul anului 1899.

Se publică acesta spre cunoștința amatorilor că, aceșce vor voi să ia în întreprindere această lucrare, invitându-i ca la ziua, ora și locul indicat mai sus, să se prezinte însoțiți de garanții provisorii în valoare de lei 500, spre a fi admiși la licitație.

Licitațiunea se va ține oral fără supra-oferte și în condițiunile art. 68—79 din legea contabilității publice, iar formularele și condițiunile relative se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria secretariatului primării.

No. 10917—5 August 1898

Se aduce la cunoștința generală că la 21 Septembrie a. c. orele 3 p. m. în pretoriul acestei primării se va ține licitație publică pentru darea în întreprindere a ecleragiului acestui oraș prin 600 fanare pe un period de trei ani, cu începere de la 1 Aprilie 1899.

Licitația va fi orală fără supra-ofertă și în condițiunile prevădute la art. 68—79 din legea contabilității publice, iar condițiunile relative se pot vedea în cancelaria secretariatului primării.

Concurenții spre a fi admiși la licitație trebuiesc a fi însoțiți și de o garanție provisorie de 3000 lei.

Primar, Dinescu

Secretar, Gavrilu

No 1337—11 August 1898

Urmând ca în ziua de 10 Septembrie viitor a. c. ora 3 p. m. să se țină licitațiune publică în pretoriul acestei primării pentru darea în întreprindere a confecționării registrelor și imprimatelor necesare Primării și celor l'alte servicii pendinte de comună pe anul 1899/1900.

Se publică spre cunoștința amatorilor care vor voi să se însarcineze cu această lucrare, rugându-i că în ziua, ora și locul indicat mai sus să se prezinte însoțiți de o garanție în valoare de lei 50 spre a concura.

Licitațiunea va fi orală și fără supra-oferte, iar condițiunile relative precum și modelele registrelor și imprimatelor necesare se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria secretariatului Primării.

Dispozițiunile Art. 68—79 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni

p. primar, I. Popovici

secretar, G. Manolescu

Papier HIGH-LIFE

Fumez-le

PANAMA

DOUCEUR

FINESSE &

SOLIDITE

Ou ne fumez pas.

Depôt G-1: Creanga & Comp. — București, Str. Șepcarilor.

Hartia „Panama” — un produs cu totul special al fabricelor Absolu din Franța. — este fabricată din olandă amestecată cu orez, din care s'au extras cu deservire bambacul, ținându-se chimicește seamă de cantitatea de grăsime și de aromă a tuzunurilor românești, scrupulos analizate în laboratoarele d-lui Pasteur savantul bacteriolog din Franța. Deci, 1) Nu începe țigara; 2) Nu stinge țigara de fel; 3) Nu scârte gâtul. Garanții complete și legale în contra falsificării.

NOUA LIBRARIE ȘI PAPETARIE „ROMANA”

— BABADAG —

VICTOR WELTER

Am onore a aduce la cunoștința Onor. Public și în special d-lor: Invățători, Primari și Notari din prin comunele rurale, că cu începere de la 1 Iunie 1898, **am deschis și asortat**, noul meu magazin cu tot felul de material necesar cancelariilor ori cărei autorități.

Asemenea am adus un mare asortiment de cărți școlare, literare și științifice, precum și un stoc considerabil de rechizițe școlare, toate în vederea premiilor de ast-timp pentru elevi, prețuri foarte avantajoase.

TABLOURILE

M. M. L. L. Regele și Regina și A. A. L. L. R. R. Principele și Principesa României

Precum și diferite altele cu peisaje

Se afla de vindare la Libraria D. Nicolaescu, din Constanța.

Gizant responsabil: I. FOIOVICIU.

TIP. „ROMÂNĂ”, DIMITRIE NICOLAESCU.—CONSTANȚA